

„A vízkincset nem apáinktól örököltük,
hanem unokáinktól kaptuk kölcsön!”

BAKONYKARSZT Zrt.

A vízbiztonsági tervek (VBT) üzemeltetési tapasztalatai, valamint jobbító szándékú javaslatok megfogalmazása

Előadó:
Radács Attila

2022. október 4.

Jogszabályi háttér

201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről

A fogyasztók számára évi átlagban 10 m³/nap mennyiségnél több vizet szolgáltató vagy 50 főt meghaladó állandó népességet ellátó ivóvízellátó rendszerek ivóvízbiztonság-irányítási rendszerét ivóvízbiztonsági tervben kell rögzítenie az üzemeltetőnek.

BAKONYKARSZT Zrt.

Ellátott települések

A BAKONYKARSZT Zrt. működési területén 122 db településen lát el ivóvíz-szolgáltatással kapcsolatos feladatokat.

A 122 db település 49 db víziközmű-rendszert alkot, mely a nevezett jogszabály alapján ivóvízbiztonsági terv készítésére kötelezett.

A BAKONYKARSZT ZRT.
ÜZEMELTETÉSI TERÜLETÉN
LÉVŐ VÍZELLÁTÓ RENDSZEREK

Jelmagyarázat:

- Veszprémi Üzemrészlet
- Nagyvázsonyi Üzemrészlet
- Ajkai Üzemrészlet
- Várpalotai Üzemrészlet
- Zirci Üzemrészlet

- Ivóvíz bázissal rendelkező üzemeltetett település
- Ivóvíz bázissal és ivóvíz kezeléssel (vastalanító) rendelkező üzemeltetett település
- Üzemeltetett település
- Ivóvíz átvétel

A VBT készítésével kapcsolatos tapasztalatok

- **201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet első körben a nagyobb (5.000-49.999 főt) ellátó rendszerek vízbiztonsági tervének elkészítését írta elő.**
- **Társaságunk elsőként a Devecser és Veszprém ivóvízellátó víziközmű-rendszer vízbiztonsági tervét készítette el külső vállalkozót megbízva (Magyar Vízbiztonság Kft.).**
- **Későbbiekben a vízbiztonsági tervek elkészítését - a Magyar Víziközmű Szövetség 2014/6. számú, Ivóvízbiztonsági tervek elkészítéséhez c. szakmai ajánlás alapján – a vízbiztonsági munkacsoport felállításával Társaságunk Üzemviteli Osztálya végezte.**

A VBT készítésével kapcsolatos tapasztalatok

A vízbiztonsági terv kiterjed a teljes ivóvíz ellátó rendszerre

- **Víznyerő hely - nyersvíz termelés, illetve az ivóvíz források (átvételi pontok)**
- **Vízkezelés**
- **Elosztóhálózat technológiai elemei**
- **Fogyasztói pontok**

Pozitív tapasztalatok a VBT készítése folyamatában

- Társaságunk nyilvántartásainak, technológiai adatok felülvizsgálata, javítása.
- Kútaadatok (aktív, tartalék, passzív, vízminőség szerinti osztályozás stb.).
- Vízkezelői technológiák kapcsolatos nyilvántartások rendszerezésre kerültek, megszűnt, de nyilvántartásban lévő berendezések törlése az adatbázisból.
- Vezeték-, szivattyú-, hálózati- egyéb elemek adatainak felülvizsgálata és szükség szerinti javítása.
- Fogyasztói pontok, kritikus fogyasztói pontok vizsgálata.
- Helyszínrajzok, technológiai folyamatábrák felülvizsgálata szükség szerinti javítása.
- Üzemeletetési szabályzatok felülvizsgálata szükség szerinti javítása.

A VBT készítésével kapcsolatos tapasztalatok

Előző dián felsorolt területeken sorra részletes elemzéseket kellett tennünk

- Vízbiztonsági veszély, veszélyforrások azonosítása és súlyozása
- Megelőző tevékenységek
- Felügyeleti rendszer-monitoring (kockázat kezelés)
- Helyesbítő tevékenységek

Pozitív tapasztalatok a VBT készítése folyamatában

- Veszély források vizsgálata során rendszerezésre került azok hatása, mely a megfelelő üzemeltetés kialakításában nyújt nagy segítséget.
- Az alkalmazott megelőzési tevékenységek vizsgálatával hatásuk, hatékonyságuk feltárára került.
- Rendszerezésre és javításra kerültek az egyes beavatkozási értékek, ill. a beavatkozási szint feletti esetekre, haváriákra adott cselekvések rendszerezése, újragondolása történt meg.
- Dokumentálások rendszere került felülvizsgálatra.
- Jogszabályi hátterek felülvizsgálta, frissítése történt meg.

A VBT hasznosítása a mindennapokban

A VBT alkalmazása során tapasztaltak

- Események, veszélyek okainak hatékonyabb feltárása.
- Hatékonyabb és gyorsabb reagálás a beavatkozási értékek rendszerezése következtében.
- Az egyes megelőző, korrekciós tevékenységek rendszerezésével, újragondolásával csökkenteni tudtuk a rendszer működési rendellenességeinek gyakoriságát, ill. a rendellenességekre adott válaszok több esetben hatékonyabbakká váltak.
- A VBT elkészítése során véghezvitt rendszerezések következtében, az üzemeltetéssel kapcsolatos teendők nagyobb arányban előre tervezettek lettek, mint spontán reagálások egy adott helyzetre.
- Nyilvántartások, dokumentálások rendezésre kerültek, így könnyebben visszakereshetők az egyes események, s az arra adott válaszok.
- A napi üzemeltetés során az egyes feladatok prioritásának meghatározása, a döntési folyamatok gyorsabb és hatékonyabbá váltak.

**Hatékonyabb üzemeltetés,
magasabb fogyasztói elégedettségi szint!**

Engedélyezés

Engedélyezés folyamata

Az elkészített vízbiztonsági tervek engedélyezése két lépcsőben történt.

- **Országos Környezetegészségügyi Intézet (OKI)**
 - Szakvélemény kiadása
 - A szakvélemény javításokra vonatkozó ajánlásokat tartalmazott az ivóbiztonsági tervek egyes fejezeteiben.

- **Járási Hivatalok Népegészségügyi Osztálya**
 - Jóváhagyó határozatok kiadása
 - A vízbiztonsági tervek OKI ajánlása alapján javításra, majd jóváhagyás céljából benyújtásra kerültek a Járási Hivatalok felé.
 - A Járási Hivatalok legtöbb esetben hiánypótlás előírása nélkül kiadták a jóváhagyó határozatot.

(A korai szakaszban még az Országos Tisztiorvosi Hivatal adta ki a jóváhagyó határozatot.)

Vízbiztonsági tervrendszer felülvizsgálata

Éves felülvizsgálat

Az üzemeltetők az ivóvízbiztonsági terveket és ezzel együtt az ellenőrző programokat folyamatosan és rendszeresen felülvizsgálják, és legalább évente frissítik vagy újra megerősítik. (saját magunk készítjük – nem engedély köteles- meglétét ellenőrzik)

Öt éves felülvizsgálat

A hatóság (népegészségügy) jóváhagyó határozatát 5 évre adja, lejártá után a vízbiztonsági terveket újra be kell nyújtani jóváhagyás céljából.

 VESZPRÉM MEGYEI KORMÁNYHIVATAL AJKAI JÁRÁSI HIVATAL		<table border="1"><tr><td>Postakönyv sz.</td><td>Előzetes dátuma</td></tr><tr><td>5059/2016</td><td>2016 APR 15</td></tr><tr><td>Szágnál szövezes / ügyintéző</td><td></td></tr><tr><td>L.v. 0.</td><td></td></tr><tr><td>Dokumentáció</td><td>Iktatószám</td></tr><tr><td>Így nem</td><td></td></tr><tr><td>Verő</td><td>Működési lap</td></tr><tr><td></td><td>Csúsz</td></tr></table>	Postakönyv sz.	Előzetes dátuma	5059/2016	2016 APR 15	Szágnál szövezes / ügyintéző		L.v. 0.		Dokumentáció	Iktatószám	Így nem		Verő	Működési lap		Csúsz
Postakönyv sz.	Előzetes dátuma																	
5059/2016	2016 APR 15																	
Szágnál szövezes / ügyintéző																		
L.v. 0.																		
Dokumentáció	Iktatószám																	
Így nem																		
Verő	Működési lap																	
	Csúsz																	
Ügyiratszám: VE-01R/002/00481-5/2016. Ügyintéző: Gábr Gabriella Telefon: 88/550-657	Tárgy: Somlószőlős, Doba, Oroszi, Borszörcsök ivóvízellátó víziközmű-rendszer ivóvízbiztonsági tervének jóváhagyása Hiv. szám: 392-3/2016. Melléklet:-																	
HATÁROZAT																		
A Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatal (továbbiakban Járási Hivatal) népegészségügyi feladatkörében eljárva, a Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt. (székhely: 8200 Veszprém, Pápai u.41.), (a továbbiakban: Bakonykarszt Zrt.) által az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm.rendelet) 4. § (7) bekezdése alapján a hivatkozott iktatószámra megküldött Somlószőlős, Doba, Oroszi, Borszörcsök ivóvízellátó víziközmű-rendszer Vízbiztonsági Tervét (továbbiakban: VBT) közegészségügyi szempontból																		
jóváhagyja																		
az alábbi feltételekkel:																		
<ol style="list-style-type: none">1. a VBT alapján történő üzemeltetéssel biztosítani kell a lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátását;2. a VBT-t évente felül kell vizsgálni, a változásokat be kell jelenteni az illetékes Járási Hivatalnak3. a VBT közegészségügyi felülvizsgálatát az aktualizált ivóvízbiztonsági terv benyújtásával öt évente kérelmezni kell;4. az OKK 6420-1/2015. iktatószámú szakvéleménye – mely a VBT olvashatatlan részét képezi - a vízellátó rendszer főbb elemeire vonatkozóan elvégzett veszélyelemzés, kockázatértékelés, a megelőző beavatkozási, valamint a helyesbítő és ellenőrző rendszer „2. Közegészségügyi szempontú javaslatok” 2.2. pontja szerint az üzemeltető																		
Népegészségügyi Osztály 8400 Ajka, Szabadság tér 12. Telefon:88/550-657 e-mail ajka.nepegeszseguy@veszprem.gov.hu																		

 VESZPRÉM MEGYEI KORMÁNYHIVATAL Ajkai Járási Hivatal		<table border="1"><tr><td>Postakönyv sz.</td><td>Előzetes dátuma</td></tr><tr><td>5059/2016</td><td>2016 APR 15</td></tr><tr><td>Szágnál szövezes / ügyintéző</td><td></td></tr><tr><td>L.v. 0.</td><td></td></tr><tr><td>Dokumentáció</td><td>Iktatószám</td></tr><tr><td>Így nem</td><td></td></tr><tr><td>Verő</td><td>Működési lap</td></tr><tr><td></td><td>Csúsz</td></tr></table>	Postakönyv sz.	Előzetes dátuma	5059/2016	2016 APR 15	Szágnál szövezes / ügyintéző		L.v. 0.		Dokumentáció	Iktatószám	Így nem		Verő	Működési lap		Csúsz
Postakönyv sz.	Előzetes dátuma																	
5059/2016	2016 APR 15																	
Szágnál szövezes / ügyintéző																		
L.v. 0.																		
Dokumentáció	Iktatószám																	
Így nem																		
Verő	Működési lap																	
	Csúsz																	
Ügyiratszám: VE-01/NEO/6410-2/2021 Ügyintéző: Káldi-Eichinger Diána Telefon: 06/88/550-652	Tárgy: Somlószőlős, Doba, Oroszi, Borszörcsök ivóvízellátó víziközmű-rendszer ivóvízbiztonsági terve: 5 éves felülvizsgálat közegészségügyi jóváhagyása Hiv. szám: 3274-1/2021. Melléklet: 5 db																	
HATÁROZAT																		
A Veszprém Megyei Kormányhivatal Ajkai Járási Hivatal (továbbiakban Járási Hivatal) népegészségügyi feladatkörében eljárva, a Bakonykarszt Víz- és Csatornamű Zrt. (székhely: 8200 Veszprém, Pápai u. 41.), (a továbbiakban: Bakonykarszt Zrt.) által az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 4. § (12) bekezdése alapján a hivatkozott iktatószámra megküldött Somlószőlős, Doba, Oroszi, Borszörcsök ivóvízellátó víziközmű-rendszer ivóvízbiztonsági tervének (továbbiakban: VBT) közegészségügyi felülvizsgálatát																		
jóváhagyja																		
az alábbi feltételekkel:																		
<ol style="list-style-type: none">1. a VBT alapján történő üzemeltetéssel biztosítani kell a lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátását;2. a VBT-t évente felül kell vizsgálni, a változásokat be kell jelenteni az illetékes Járási Hivatalnak;3. a felülvizsgálat során a hatályos jogszabályi rendelkezéseket kell figyelembe venni4. a VBT közegészségügyi felülvizsgálatát az aktualizált ivóvízbiztonsági terv benyújtásával öt évente kérelmezni kell;5. a vízbiztonsági munkacsoport rendszeresen ellenőrizze az ivóvíz minőségét és az adatokat töltse fel a Humán Felhasználású Vízek Informatikai Rendszerébe (HUMVI).																		
Népegészségügyi Osztály 8400 Ajka, Szabadság tér 12. telefon: 88/550-657, fax: 88/550-678 e-mail: ajka.nepegeszseguy@veszprem.gov.hu KRID azonosító: 313450919																		

Éves felülvizsgálat

A vízbiztonsági terv éves felülvizsgálata az alábbiakra terjedt ki:

- jogszabályi változásokkal történő érintettségek ellenőrzése,
- hatósági bejárások eredményei,
- vízbiztonsági tervet érintő beruházások, technológiai változások vizsgálata, nyomon követése
- belső auditok, ellenőrzések eredményei, tapasztalatai,
- nyersvíz minőségének változása,
- szolgáltatott ivóvíz minőségi paramétereinek tendenciái,
- fogyasztói igények és azok változásai.

Tapasztalatok a felülvizsgálat során

- Jogszabályi változások folyamatos figyelése megoldott.
- A hatósági bejárásokon felvett előírások, azok teljesítése dokumentálásra kerül.
- Folyamatosan dokumentálásra kerülnek a vízbiztonsági tervek tartalmi elemeit befolyásoló beruházások, az adatváltozások követve vannak.
- Belső ellenőrzések vízbiztonsági tervet érintő eredményei dokumentálásra kerülnek.
- Nyers és szolgáltatott víz minőségi változásai, fogyasztói igények változásai dokumentálásra kerülnek a vízbiztonsági tervek szempontjai szerint, mely nagyban segíti a hatékonyabb üzemeltetést.

Öt éves felülvizsgálat

A vízbiztonsági terv öt éves felülvizsgálata az alábbiakra terjedt ki:

- Az éves felülvizsgálat alapján, az abban szereplő szempontok szerint a vízbiztonsági tervek korrekciója folyamatosan történik.

Tapasztalatok az öt éves felülvizsgálat során

- A víziközmű-rendszerek üzemeltetése aktuális és folyamatosan frissített alapokon nyugszik.

Felkészülés a változásokra, javaslatok

A vízbiztosági terv további előnyei (változások követhetősége függvényében)

- Jogszabályi változások az üzemeltetés egyes elemeiben okozott változások hatékonyabban követhetők, a szükséges változtatások véghezvitele rendszerezettebben történik.
- Vízminőség-, fogyasztói igény változásokra hatékonyabb reagálás.
- Technológiai változtatások, beruházások kijelölésének, prioritások meghatározásának hatékonyságának növelése.

Javaslatok

A vízbiztonsági tervekben foglaltak és a folyamatirányító rendszerek összehangolása!

- A korrekciós tevékenységek és a megelőző tevékenységek naprakész információk alapján
- A veszély lehetséges okai automatikusan megjelenhetnek és beavatkozási javaslatot adhat

Hatósági díjak (5 éves felülvizsgálat) leírása a VKJ-ből

Felülvizsgálatok gyakoriságának kérdésköre (egyszerűbb rendszerek esetén akár 10 év is lehet)

Köszönöm a figyelmet!

„A vízkincset nem apáinktól örököltük,
hanem unokáinktól kaptuk kölcsön!”